

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

28

YASAMA YILI

4

SIRA SAYISI: 244

**İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile
Madagaskar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında
Ticari ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının
Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair
Kanun Teklifi (2/3297) ve Dışişleri Komisyonu
Raporu**

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
<https://www.tbmm.gov.tr/yasama/komisyon-raporlari>
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/3297 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı4

- Genel Gerekçesi.....4

• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi5

• Dışişleri Komisyonu Raporu.....6

• Teklif Metni.....9

• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin9

• Anlaşma Metni.....10

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 1707418 evrak numaralı “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Madagaskar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İş Birliği Anlaşması”nın onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Numan Kurtulmuş

İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/3297)	
ESAS	Dışışleri Komisyonu
TALİ	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Ülkemiz tarafından 2003 yılında uygulamaya konulan “Afrika Ülkeleri ile Ekonomik İlişkilerin Geliştirilmesi Stratejisi” kapsamında, Afrika kıtasında yer alan ülkeler ile ticari ve ekonomik ilişkilerimizin hukuki altyapısının tahkim edilmesi öngörülmektedir. Bu itibarla, “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Madagaskar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması” 2 Mart 2024 tarihinde Antalya’da imzalanmıştır.

Söz konusu Anlaşma ile esas olarak, iki ülke arasındaki ticari ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca Anlaşma çerçevesinde Taraflar arasında ticari ve ekonomik işbirliğinin geliştirilmesi ve kolaylaştırılmasını teminen bakanlar düzeyinde Türkiye-Madagaskar Karma Ekonomik Komisyonu kurulması hususunda mutabık kalınmıştır.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: Z-90666677-599-333204

29 Eylül 2025

Konu: Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2 Mart 2024 tarihinde Antalya'da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Madagaskar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması”nı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

08/12/2025

Esas No: 2/3297

Karar No: 177

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3297 esas numaralı, “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Madagaskar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” Komisyonumuzun 04/12/2025 tarihinde yaptığı 19'uncu toplantısında görüşölmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 29/09/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Madagaskar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İş Birliği Anlaşması, 02/10/2025 tarihinde İstanbul Milletvekili Numan KURTULMUŞ imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Madagaskar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 2/3297 esas numaralı Kanun Teklifi, 06/10/2025 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilmiştir.

Teklif, Komisyonumuzun 28'inci Yasama Dönemi 04/12/2025 tarihli 19'uncu toplantısında Dışişleri Bakanlığı ile Ticaret Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile, Türkiye Cumhuriyeti ile Madagaskar Cumhuriyeti arasındaki ticari ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesini ve bu amaçla bakanlar düzeyinde Türkiye-Madagaskar Karma Ekonomik Komisyonu kurulmasını öngören Anlaşma'nın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklif'in tümü üzerinde yapılan görüşmelerde¹;

Dışişleri Bakan Yardımcısı Ayşe Berris EKİNCİ tarafından;

Afrika ana karasına 400 kilometre mesafede bulunan Madagaskar'ın, yaklaşık 587 bin kilometrekarelik yüz ölçümüyle dünyanın dördüncü büyük adası olduğu; ülkenin, zengin yer altı ve yer üstü kaynaklarına sahip olmasına rağmen bu kaynaklarını ekonomik kalkınmaya yönelik olarak verimli bir biçimde kullandığını söylemenin güç olduğu,

Türk Hava Yolları'nın (THY) Antananarivo'ya haftada üç gün uçuşunun bulunduğu,

Bahse konu Anlaşma'nın Dönemin Cumhurbaşkanının 2024 yılında düzenlenen III. Antalya Diplomasi Forumu'na katılımları kapsamında iki ülke Dışişleri Bakanları arasında imzalandığı,

Madagaskar ile 2010 yılında 29 milyon dolar olan ikili ticaret hacminin, geçtiğimiz yıl 82,5 milyon dolar olarak gerçekleştiği,

2024 itibarıyla ülkemizin, Madagaskar'ın ihracatında 20'nci, ithalatında ise 18'inci sırada yer aldığı,

Ülkemiz ile Madagaskar arasında imzalanan Ticari ve Ekonomik İş Birliği Anlaşması'nın Madagaskar ile ekonomik ve ticari ilişkileri daha da geliştireceği, öte yandan Türk firmalarının Madagaskar'da çeşitli alanlarda proje üstlenmesini teşvik edeceğinin değerlendirildiği,

THY'nin Madagaskar'a düzenlediği yolcu ve kargo seferleri ve Madagaskar'da faaliyet göstermeye başlayan Türk şirketlerinin de ilişkilerimizi olumlu yönde etkilediği,

Madagaskar'da enerji, tarım, kimya gibi sektörlerde şirketlerimizin önemli pay sahibi olduğu,

Anlaşma'nın, şirketlerimizin Madagaskar'da farklı sektörlerde daha fazla faaliyet göstermelerine zemin hazırlamasının beklendiği,

Ticari ve Ekonomik İş Birliği Anlaşması'nın imzalanmasıyla kurulması öngörülen Türkiye-Madagaskar Karma Ekonomik Komisyonu'nun, uygulamada çıkabilecek sorunların çözülmesi,

¹ Komisyonun toplantı tutanaklarına aşağıdaki bağlantı adresinden ulaşılabilir:

<https://www.tbmm.gov.tr/Tutanaklar/TutanakGoster/5321>

iki ülke arasında yeni iş birliği olanaklarının tespit edilmesi ve ülkeler arasındaki ekonomik ve ticari ilişkilerin bakanlar düzeyinde ele alınmasında önemli bir rol üstleneceği,

Anlaşma'nın Madagaskar tarafındaki iç onay süreci henüz tamamlanmadığı,
ifade edilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Kabuller ve Değişiklikler

Teklif'in tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklif'in l'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen kabul edilmiştir.

5. Genel Kurulda Temsil

İçtüzüğün 45'inci maddesi uyarınca, Teklif'in Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere Gaziantep Milletvekili Derya BAKBAK, İstanbul Milletvekili Seda GÖREN, Ankara Milletvekili Ahmet Fethan BAYKOÇ, İstanbul Milletvekili Oğuz ÜÇÜNCÜ, İstanbul Milletvekili Derya AYAYDIN, Konya Milletvekili Ziya ALTUNYALDIZ, İstanbul Milletvekili Sena Nur ÇELİK KANAT, Elâzığ Milletvekili Mahmut Rıdvan NAZIRLI, Teklif ile ilgili özel sözcü olarak seçilmiştir.

Başkan <i>Fuat Oktay</i> Ankara	Sözcü <i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i> İzmir	Kâtip <i>Derya Bakbak</i> Gaziantep (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Ahmet Fethan Baykoç</i> Ankara (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Ceylan Akça Cüpolo</i> Diyarbakır	Üye <i>Mahmut Rıdvan Nazırlı</i> Elâzığ (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Kamil Aydın</i> Erzurum	Üye <i>Utku Çakırözer</i> Eskişehir	Üye <i>Derya Ayaydın</i> İstanbul (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Sena Nur Çelik Kanat</i> İstanbul (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Yunus Emre</i> İstanbul	Üye <i>Seda Gören</i> İstanbul (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Hasan Karal</i> İstanbul	Üye <i>Namık Tan</i> İstanbul	Üye <i>Oğuz Üçüncü</i> İstanbul (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Ziya Altunyaldız</i> Konya (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Metin Ergun</i> Muğla	

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
NUMAN KURTULMUŞ'UN TEKLİFİ

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
MADAGASKAR CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA TİCARİ VE EKONOMİK İŞ
BİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 2 Mart 2024 tarihinde Antalya'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Madagaskar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İş Birliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DİŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
MADAGASKAR CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA TİCARİ VE EKONOMİK İŞ
BİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- Teklifin l'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
MADAGASKAR CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA
TİCARİ VE EKONOMİK İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI**

GİRİŞ

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Madagaskar Cumhuriyeti Hükümeti, (bundan böyle "Taraflar" olarak anılacaktır)

Eşitlik ve karşılıklı yarar temelinde,

İki ülke arasında dostane ilişkileri güçlendirmek ve ekonomik ve ticari işbirliğini geliştirmek amacıyla,

Her iki ülkenin Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) üyesi olduğunu göz önüne alarak,

DTÖ Hizmet Ticareti Genel Anlaşması'na (GATS) uygun olarak ve ekonomilerinin gelişiminde hizmet sektörünün artan öneme sahip olduğunu kabul ederek,

Ticari ve ekonomik işbirliğinin karşılıklı yarar temelinde geliştirilmesinde ortak menfaatlerini dikkate alarak,

Ticaretin artırılması ile ekonomik ve teknik işbirliğinin kendi ülkelerinin kalkınma stratejisi için temel unsurlar olduğunu kabul ederek,

aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır.

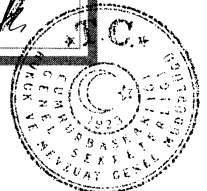
MADDE 1

TİCARİ VE EKONOMİK İŞBİRLİĞİ

Taraflar, kendi iç hukuklarına ve taraf oldukları uluslararası antlaşma, sözleşme ve anlaşmalardan doğan yükümlülüklerine uygun olarak, ülkeleri arasında ticari ve ekonomik işbirliğini uygun tedbirleri olarak teşvik etmek ve kolaylaştırmak hususunda anlaşmışlardır.

Taraflar aşağıdaki alanlarda işbirliğini teşvik edeceklerdir:

- i. Ticaret, Sanayi ve Yatırım,
- ii. Enerji ve Doğal Kaynaklar,
- iii. Eğitim ve Sağlık,
- iv. Tarım ve Hayvancılık,

- i. Ticaret, Sanayi ve Yatırım,
- ii. Enerji ve Doğal Kaynaklar,
- iii. Eğitim ve Sağlık,
- iv. Tarım ve Hayvancılık,
- v. Balıkçılık,
- vi. Bilim ve Teknoloji

MADDE II

EN ÇOK KAYIRILAN ÜLKE MUAMELESİ

Taraflar, DTÖ Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması yükümlülükleri ile uyumlu olarak, iki ülke arasındaki mal ihracatı ve ithalatına konu gümrük vergi ve harçları ile diğer harçlara ilişkin birbirlerine "En Çok Kayırılan Ülke" muamelesi tanyacaklardır.

Bu madde hükmü, serbest ticaret alanları, gümrük birlikleri ve diğer bölgesel anlaşmalar kapsamında üçüncü ülkelere hâlihazırda tanınan ya da gelecekte sağlanacak ayrıcalık ve avantajlar ile gelişme yolundaki ülkeler ile yapılan özel düzenlemeler ve sınır ticareti konularına uygulanmayacaktır.

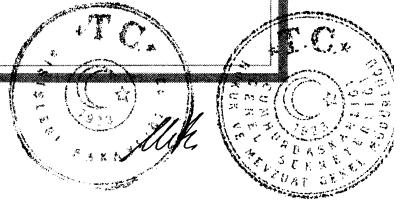
MADDE III

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI

Taraflar, Madde I altında yer alan yükümlülüklerini yerine getirmek ve ticaretin kolaylaştırılmasını sağlamak amacıyla, ilgili işletme ve kuruluşlarının sergi, fuar ve diğer tanıtıcı faaliyetlere mümkün olduğu ölçüde katılmalarının yanı sıra karşılıklı işadamları ziyaretleri ve ticaret heyeti programlarını teşvik edeceklerdir.

Her bir Taraf, kendi ülkesinde diğer Tarafça gerçekleştirilen ulusal sergi organizasyonlarını olabildiğince kolaylaştıracaktır.

Tarafların ekonomik ve ticari işbirliğine ilişkin üzerinde mutabık kaldıkları projelerin uygulanması, iki ülkenin ilgili firma, özel sektör kuruluşları ve/veya kamu kurumları arasında imzalanacak sözleşmeler veya protokoller temelinde gerçekleştirilecektir.

MADDE IV

ÖDEME USULLERİ

İki ülke arasında mübadele edilecek mal ve hizmetlere ilişkin tüm ödemeler, iki ülkede yürürlükte bulunan kanunlara ve kambiyo düzenlemelerine uygun olarak serbest konvertibiliteye sahip para birimleri üzerinden yapılacaktır.

MADDE V

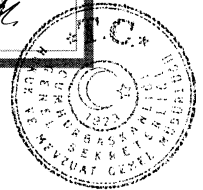
GEÇİCİ İTHALAT

Yürürlükte olan ulusal mevzuatlarına ve düzenlemelerine uygun olmak kaydıyla Taraflar, fuarlar, sergiler, heyetler ve seminerler gibi ticari tanıtım faaliyetlerinde kullanılmak üzere geçici olarak ithal edilen mal ve ekipmanlara, satış, kiralama ve gelir getirici diğer faaliyetler gibi ticari işlemlere tabi tutulmamaları ve etkinlik sonrasında tekrar ihraç edilmeleri kaydıyla, ithalattaki vergiler ve harçlardan muafiyet sağlayacak şekilde geçici ithalat rejimi uygulamak hususunda mutabakatlarını teyit ederler.

MADDE VI

BİLGİ DEĞİŞİMİ

İki ülke arasındaki ticareti artırmak, çeşitlendirmek, ekonomik işbirliğini geliştirmek amacıyla yönelik olarak Taraflar, yürürlükteki ulusal mevzuatlarına uygun olarak özellikle ilgili mevzuatları ve ekonomik programlarına dair bilgi değişimini kolaylaştırmayı ve hızlandırmayı ve ticari ve ekonomik işbirliği kapsamında ilgili firmaları ve kuruluşları arasındaki temasları teşvik etmeyi kararlaştırmışlardır.

MADDE VII

KARMA EKONOMİK KOMİSYON

Taraflar ikili ticari ve ekonomik işbirliğinin geliştirilmesi ve kolaylaştırılması amaçlarına ulaşmak için Bakanlar düzeyinde bir Karma Ekonomik Komisyon tesis etmeyi kararlaştırmıştır.

Komisyon, bu Anlaşmanın uygulanmasını denetleyecek, iki taraflı ticareti teşvik etmek ve geliştirmek ve bu maddede belirtilen amaçlar çerçevesinde ortaya çıkabilecek zorlukların giderilmesi için önerilerde bulunacaktır.

Komisyon, döntüşümlü olarak Madagaskar ve Türkiye’de Taraflardan birinin talebi üzerine toplanacaktır.

MADDE VIII

ULUSLARARASI YÜKÜMLÜLÜKLER VE ULUSAL MEVZUATA UYGUNLUK

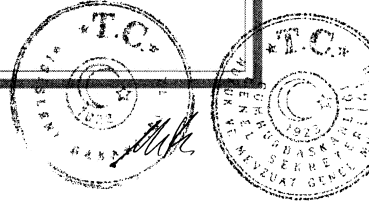
İşbu Anlaşma çerçevesinde, Taraflar arasındaki işbirliği her iki ülkede yürürlükte olan ulusal mevzuata uygun ve tarafların uluslararası yükümlülükleri ile uyumlu olarak gerçekleştirilecektir.

İşbu Anlaşmadaki hiçbir şey, herhangi bir Tarafa, Anlaşmanın imzalandığı tarihte yürürlükte olan mevzuatını değiştirme yükümlülüğü getirecek şekilde yorumlanmayacaktır.

MADDE IX

ANLAŞMAZLIKLARIN HALLİ

İşbu Anlaşmanın uygulanması ya da yorumlanmasından kaynaklanan anlaşmazlıklar, dostane yollarla, makul olmayan bir gecikmeye mahal vermemeksizin, Tarafların yetkili idareleri arasında istişareler ve görüşmeler yoluyla çözülecektir.

MADDE X

TADİL

İşbu Anlaşma üzerinde herhangi bir değişiklik ya da tadil diplomatik kanallardan yapılacak ve bu tadil veya değişiklik Tarafların sözkonusu değişiklik ya da tadilin yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal süreçlerinin tamamlandığına dair birbirlerine diplomatik kanallarla yaptığı son yazılı bildirimin alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

MADDE XI

YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ VE GEÇERLİLİK

İşbu Anlaşma, yürürlüğe girmesi için Tarafların gerekli iç yasal süreçlerinin tamamlandığına dair birbirlerine diplomatik kanallarla yaptıkları son yazılı bildirimin alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

İşbu Anlaşma yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş (5) yıl süre ile yürürlükte kalacak ve işbu Anlaşmanın XII. Maddesi uyarınca feshedilmediği takdirde, geçerliliği bir (1) yıllık sürelerle zımnen yenilenecektir.

MADDE XII

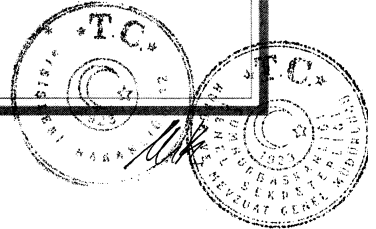
ANLAŞMANIN FESHİ

Her bir Taraf, diğer Tarafa yazılı olarak altı (6) ay önce bildirmek kaydıyla işbu Anlaşmayı feshetme hakkına sahiptir.

Taraflarca aksi kararlaştırılmadığı sürece, Anlaşmanın sona ermesi işbu Anlaşmanın uygulanması çerçevesinde başlatılan ve hâlihazırda devam eden proje ve programları etkilemeyecektir.

*

*

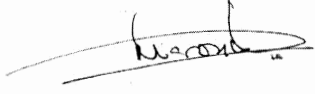

Türkçe ve Fransızca dillerinde eşit derecede geçerli iki orijinal metin halinde 02.03.2024 tarihinde Antalya'da düzenlenmiş ve kendi hükümetleri tarafından usulünce yetkilendirilmiş kişilerce imzalanmıştır.

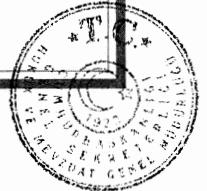
TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Hakan FİDAN
Dışışleri Bakanı

MADAGASKAR CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Rafaravavitafika RASATA
Dışışleri Bakanı

6

TBMM Basımevi - 2025